

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu "Pastiprināta sadarbība visattālāko apvidu attīstībai"

KOM(2004) 343 galīgā red.

(2005/C 294/05)

Eiropas Komisija 2004. gada 27. maijā saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas Līguma 262. pantu nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par Komisijas paziņojumu "Pastiprināta sadarbība visattālāko apvidu attīstībai"

Par komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Ekonomiskās un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2005. gada 22. jūnijā. Ziņotāja —LOPEZ ALMENDARIZ kdze.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 419. plenārsesijā, kas notika 2005. gada 13. un 14. jūlijā. (13. jūlija sēdē), ar 62 balsīm par, 1 pret un 8 atturoties, pieņēma šādu atzinumu.

1. Ievads.

1.1 Atbildot uz 2002. gada jūnija Seviļas Eiropadomes aicinājumu rast visaptverošu un saskaņotu pieeju perifērijā izvietoto reģionu problēmām un piedāvāt to risināšanai piemērotus līdzekļus, 2004. gada 26. maijā Eiropas Komisija pieņēma paziņojumu par "Pastiprinātu sadarbību visattālāko apvidu attīstībai." ⁽¹⁾

1.2 Šis Eiropadomes aicinājums, kas globalizācijas procesa kontekstā izskanēja ES paplašināšanās priekšvakarā, kļuva par izšķirošo iniciatīvu visaptverošas stratēģijas izstrādei, kas būtu vērsta uz visattālāko apvidu attīstību un balstītos uz padziļinātu Līguma 299. panta 2. punkta ieviešanu.

1.3 Īsi pirms Seviļas Eiropadomes, 2002. gada 29. maijā, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja pieņēma pašiniciatīvas atzinumu par tēmu "Eiropas Savienības visattālāko apvidu stratēģija." ⁽²⁾ Atzinumā tika ierosināts ieviest visaptverošu stratēģiju visattālākajiem apvidiem, kas ietvertu sevī darbības pamatprincipus un mērķus, izvērtētu pieejamos līdzekļus un noteiktu pasākumu ieviešanas kalendāru.

1.4 Lai veicinātu visaptverošas, saskaņotas un visattālākajiem apvidiem labvēlīgas politikas veidošanu, 2003. gada jūnijā reģiona pašvaldības un ieinteresētās dalībvalstis prezentēja vairākus memorandumus, kuros uzsvērts, ka uz citu Eiropas reģionu fona īpaši jāņem vērā visattālāko apvidu specifika.

1.5 Līguma par Konstitūciju Eiropai III-424. pants un IV-440. panta 2. punkts visattālāko apvidu specifiku nostiprina juridiski un papildina ekonomiskās un sociālās kohēzijas mērķus ar jaunu mērķi par teritoriālo kohēziju.

⁽¹⁾ KOM(2004) 343 galīgā red..

⁽²⁾ OV C 221, 17.09.2002., ziņotāja: Lopez Almandariz kdze

2. Komisijas dokumenta kopsavilkums.

2.1 Eiropas Komisija iesaka nostiprināt saikni ar visattālākajiem Eiropas Savienības apvidiem. Jaunā stratēģija veido daļu no ES kohēzijas politikas reformas laika periodam no 2007. līdz 2013. gadam. Paziņojumā noteiktas trīs prioritātes:

— konkurētspēja: uzlabot visattālāko apvidu konkurētspēju, radot un attīstot tādu uzņēmējdarbības vidi, kas piesaistīs jaunus uzņēmumus;

— sasniedzamība: paātrināt kohēzijas centienus, lai visattālākajos apvidos samazinātu sarežģījumus, kas rodas to attālumā dēļ, kā, piemēram, sadrumstalotība arhipelāgos vai grūti sasniedzamu reģionu anklāvi. Šo nelabvēlīgo apstākļu un ražošanas papildizmaksu samazināšana visattālākajos reģionos ir viena no galvenajām Eiropas Savienības prioritātēm, lai palīdzētu šiem reģioniem;

— reģionālā integrācija: visattālākie apvidi un kaimiņos esošās trešās valstis, kas nav ES dalībvalstis, veido kopīgu reģionālo vidi; tas varētu veicināt savstarpējo tirdzniecību un pakalpojumu apmaiņu. Tādēļ ir svarīgi veicināt visattālāko apvidu integrāciju tiem vistuvāk esošajā ģeogrāfiskajā vidē.

2.2 Komisija atbalsta divus īpašus priekšlikumus, kas izstrādāti ar mērķi, lai palīdzētu visattālākajiem reģioniem pilnībā attīstīties:

— īpaša programma nelabvēlīgo apstākļu kompensācijai: šo programmu finansētu Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) laika periodā no 2007. gada līdz 2013. gadam. Tā būtu vērsta uz to īpašo nelabvēlīgo apstākļu samazināšanu, kas ietekmē visattālāko apvidu tautsaimniecību un minēti EK Līguma 299. panta 2. punktā: attālums, sadrumstalotība salās, maza teritorija, sarežģīti topogrāfiskie un klimatiskie apstākļi un ekonomiskā atkarība no ierobežotas produkcijas veidiem.

— rīcības plāns plašam apgabalam: tā mērķis būtu paplašināt visattālāko apvidu dabiskās ietekmes jomu sociālekonomiskā ziņā (iekļaujot jautājumus attiecībā uz migrāciju), kā arī kultūras jomā. Tas nozīmē to šķēršļu samazināšanu, kas ierobežo tirdzniecības apjomus šo apvidu ģeogrāfiskajā apgabalā, kas atrodas tālu no Eiropas kontinenta, bet ļoti tuvu Karību reģiona, Amerikas un Āfrikas reģionālajiem tirgiem. Rīcības plānā plašam apgabalam tiks iekļauti pasākumi saistībā gan ar tirdzniecības, gan muitas jautājumiem, kā arī plaša starpvalstu un pārrobežu sadarbība.

3. Vispārīgas piezīmes.

3.1 Komiteja atzinīgi novērtē faktu, ka Līguma projekta par Konstitūciju Eiropai III-424. pants un IV-440. panta 2. punkts nostiprina visattālāko apvidu juridisko statusu visaugstākajā likumdošanas līmenī, uzsverot to īpašo raksturu un nodrošinot tādas likumdošanas un administratīvās pasākumus, lai šī juridiskā bāze tiktu lietota kā horizontāls instruments kopējo politiku veidošanai minētajos reģionos.

3.2 Komiteja atzinīgi novērtē Eiropas Savienības spēju apmierināt reģionu īpašās vajadzības, jo īpaši attiecībā uz Eiropas Savienības visattālāko apvidu specifiku, kā arī šo reģionu atšķirību atzīšanu salīdzinājumā ar citām teritorijām, kurās konstatējami nelabvēlīgi dabas vai demogrāfiskie apstākļi.

3.3 Komiteja atzinīgi novērtē to, ka Eiropas Komisija ir sniegusi pozitīvas atsauksmes par tās rekomendāciju, kas tika noformulēta atzinumā "Eiropas Savienības visattālāko apvidu stratēģija" un kas paredz nostiprināt vistālākajiem apvidiem veiktoto starpdienestu darba grupu, izveidojot atsevišķu nodaļu Reģionu politikas Ģenerāldirektorātā, pieņemot darbā papildu darbiniekus, un cerot, ka netiks ierobežota tās nozīme starpdienestu sadarbībā.

3.4 Komiteja ar gandarījumu konstatē, ka Komisija paziņojumā atzīst to, ka visattālāko apvidu īpašā stāvokļa pamatā ir vienlīdzības un proporcionalitātes principi. Šāda pieeja ļauj veidot atšķirīgu un minēto reģionu specifiskajai situācijai piemērotu pieeju, lai visattālākajos apvidos dzīvojošajiem Eiropas pilsoņiem tiktu garantētas tādas pašas iespējas kā citu reģionu iedzīvotājiem.

3.5 Komiteja pauž prieku par Komisijas konstatējumu, ka pastāvīgi un dažāda tipa nelabvēlīgi apstākļi visattālākajos apvidos rada papildu izmaksas enerģijas piegādei kopumā un galvenokārt lauksaimniecības produkcijai vietējam patēriņam, kas cita starpā ir saistīts ar sekojošiem apgrūtinājumiem:

— neliels noieta tirgus,

— izolācija no lielajiem noieta tirgiem,

— sērīveida ražošanas ekonomijas trūkums ražošanas nozarē un nepieciešamība uzņēmumiem veidot lielus produkcijas uzkrājumus,

— samazinātais preču amortizācijas termiņš un ar to saistītā nepieciešamība pēc stingrākas aprikojuma drošības normu ievērošanas vai tā biežākas nomaiņas,

— problēmas, kas rodas, izmantojot ražošanas infrastruktūru, kas paredzēta lielāka apjoma ražošanas un izplatīšanas sistēmām,

— kvalificētā darbaspēka trūkums, kas saistās ar ierobežoto darba tirgu un apgrūtinātu pieeju pārējam Eiropas darba tirgum,

— vietējam patēriņam domātās enerģijas papildizmaksas, kas ietekmē lauksaimniecības produkciju vietējam tirgum;

— nepietiekama pieeja pastāvīgajam (DSL tehnoloģijas) interneta pieslēgumam un telekomunikāciju tīkliem, kā arī elektronisko komunikāciju pārmērīgās izmaksas,

— grūtības organizēt vietējo produktu izplatīšanu ārpus reģiona,

— šķēršļi, kas saistīti ar apkārtējās vides aizsardzības normu ievērošanu,

— dubulta izolētība tādā nozīmē, ka daži visattālākie apvidi ir teritoriāli sadrumstaloti — tie sastāv no daudzām salām.

3.6 Komiteja atbalsta Komisijas viedokli par to, ka, lai visattālākajos apvidos veicinātu nodarbinātību, ekonomiskās reformas un sociālo kohēziju, minēto reģionu problemātika būtu ierakstāma Lisabonas un Ģēteborgas stratēģijās un rosina izmantot to potenciālu uz zināšanām balstītas sabiedrības jomā.

3.7 Komiteja uzskata, ka dinamiskais tūrisma sektors var sniegt nozīmīgu pievienoto vērtību visattālāko apvidu ekonomikas konkurētspējas nostiprināšanā. Tomēr nedrīkstētu stimulēt pārmērīgi ātru šī sektora izaugsmi. Tādas darbības galarezultātā zustu līdzsvars, un tas negatīvi ietekmētu minēto reģionu apkārtējās vides ilgtspēju.

4. Īpašas piezīmes attiecībā uz Komisijas paziņojumu.

4.1 Komiteja atzinīgi novērtē to, ka Komisijas paziņojumā ietverta virkne rekomendāciju, ko EESK bija formulējusi savā pašiniciatīvās atzinumā⁽³⁾. Komiteja tomēr konstatē, ka vairāki ieteikumi nav ņemti vērā.

⁽³⁾ OV C 221, 17.09. 2002.

4.2 Runājot par reģionu iekļaušanu nākotnes kohēzijas politikā, Komiteja vēlas uzsvērt, ka visattālāko apvidu un ieinteresēto dalībvalstu kopējā pozīcija ir piedāvājusi automātisku atbilstību bijušajam 1. mērķim — šobrīd mērķim “konverģence” —, jo tas ir vislabākais veids, kā risināt visattālāko apvidu īpašās vajadzības. Tādējādi, risinot reģionu pastāvīgās problēmas, tiktu nodrošināta līdztiesīga pieeja un tiem nepieciešamie finanšu līdzekļi.

4.3 Komiteja konstatē faktu, ka Komisija ir izvēlējusies alternatīvu piedāvājumu, kas vienlaicīgi paredz vispārējās kohēzijas politikas attiecināšanu uz visattālākajiem apvidiem un divu specifisku instrumentu apvienošanu: specifisku šķēršļu kompensācijas programmu visattālākajiem reģioniem un darbības plānu kaimiņattiecībām plašākā reģionā.

4.4 Komiteja konstatē, ka Komisijas paziņojumā trūkst skaidras norādes uz Līguma projekta par Konstitūciju Eiropai jaunā III-424. panta (*) juridisko ietekmi.

4.5 Komiteja pauž nožēlu par to, ka Komisijas visattālākajiem apvidiem veltītā stratēģija gandrīz ekskluzīvu centrālo lomu atvēl kohēzijas politikai, kā rezultātā redzams gandrīz pilnīgs pasākumu trūkums citu nozaru ietvaros.

4.6 Komiteja cer, ka progress, nosakot reģioniem raksturīgās pazīmes, un secinājums, ka vairākas nozaru politikas nav bijušas piemērotas, ņemti par pamatu horizontālas, visattālākajiem apvidiem veltītas stratēģijas izstrādei, kurā ņemta vērā to īpašā, ārkārtējā situācija Kopienā.

4.7 Līdz ar to Komiteja uzskata, ka citām Kopienas politikām atvēlētā nelielā loma neļauj *stricto sensu* (šī vārda tiešā nozīmē) runāt par īsti visaptverošu un saskaņotu stratēģiju, veicinot visattālāko apvidu attīstību, kā to pieprasīja Seviļas Eiropadome.

(*) “III – 424. pants: Ņemot vērā Gvadelupas, Franču Gviānas, Martinikas, Reinjonas, Azoru salu, Madeiras un Kanāriju salu strukturāli sociālo un ekonomisko stāvokli, ko vēl vairāk apgrūtinā tādi faktori kā attālums, insularitāte un maza teritorija, sarežģīts reljefs un klimats, tautsaimniecības atkarība no dažiem ražojumiem, kas, cits citu papildinot, nopietni kavē to attīstību, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma pieņem eirolikumus, eiroietvarlikumus, eiroregulas un eirolēmumus, lai izstrādātu nosacījumus Konstitūcijas piemērošanai šiem reģioniem, tostarp kopēju politiku. Tā pieņem lēmumu pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu.

Paredzot attiecīgos pasākumus, kas minēti pirmajā daļā, ņem vērā, piemēram, muitas un tirdzniecības politiku, fiskālo politiku, brīvas tirdzniecības zonas, lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku, nosacījumus izejvielu un plaša patēriņa preču piegādei, valsts atbalstu un nosacījumus, lai piekļūtu struktūrfondiem un Savienības horizontālajām programmām.”

Padome apstiprina panta pirmajā daļā minētos pasākumus, ņemot vērā visattālāko reģionu īpatnības un grūtības un neietekmējot Savienības tiesiskās kartības integritāti un vienotību, tostarp iekšējo tirgu un kopējo politiku.

4.8 Komiteja pauž nožēlu par šo saturisko trūkumu, īpaši lauksaimniecībai veltītajā nodaļā: daudzi visattālāko apvidu uzdotie jautājumi ir palikuši neatbildēti, un nekavējoties jāmeklē to risinājumi.

4.9 Līdzīgi Komiteja pauž nožēlu par to, ka nav izstrādāti noteikumi imigrācijas politikas jomā, lai meklētu risinājumus aktuālām problēmām, kas pastāvīgi parādās dažos visattālākajos apvidos, un aicina turpmāk imigrācijas politikas jomā ņemt vērā īpašos apstākļus šajos reģionos.

4.10 Komiteja apšauba to, vai ierosinājums, kas paredz attiecināt kopējos kohēzijas politikas atbilstības kritērijus uz visattālākajiem apvidiem, ir atbilstošs un piemērojams, ņemot vērā, ka visattālākajos apvidos nav pamata infrastruktūras un nepieciešamo nosacījumu konkurētspējai, lai realizētu Lisabonas un Gēteborgas stratēģijās noteiktos mērķus.

4.11 Komiteja konstatē, ka Komisijas ierosinātā stratēģija visattālākajiem apvidiem gandrīz ekskluzīvi balstās uz diviem specifiskiem instrumentiem, proti, pastāvīgo šķēršļu kompensācijas programmu un darbības plānu kaimiņattiecībām plašākā reģionā. (°)

4.12 Komiteja atzinīgi novērtē to, ka ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds) jaunā trešā mērķa ietvaros visattālākie apvidi būs tiesīgi piedalīties gan starptautiskos, gan pārrobežu sadarbības projektos. Komiteja uzskata, ka šāda iekļaušana ir pamatnoteikums minēto reģionu integrācijai attiecīgajos ģeogrāfiskajos areālos.

5. Ieteikumi.

5.1 Komiteja uzskata, ka Eiropas Komisijai jāattīsta visaptveroša visattālākajiem apvidiem veltīta stratēģija, kuras ieviešanai tiktu piešķirti nepieciešamie līdzekļi. Tai jāatbilst 2000.gada marta Komisijas ziņojumā un 2002. gada jūnija Seviļas Eiropadomes secinājumos paustajām saistībām. Šajā sakarā jāprecizē, ka ES Līguma 299. panta 2. punkts (nākotnē — Konstitūcijas III-424. pants) ir vienīgais kopējais tiesiskais pamats visiem pasākumiem, kas attiecināmi uz visattālākajiem apvidiem, ieskaitot izņēmumus no Līguma vai sekundāro tiesību aktu labojumus un grozījumus.

5.2 Tādēļ Komiteja uzskata par vajadzīgu formulēt vairākus atbilstošus ieteikumus, aicinot Eiropas Komisiju:

(°) Sk. atsauci n° 1.

5.2.1 izskatīt iespēju par kohēzijas politikas vispārējo atbilstības kritēriju nepiemērošanu visattālākajiem apvidiem kā labāko veidu, lai minētajiem reģioniem dotu iespējas pastāvīgo problēmu risināšanā, vienlaicīgi saglabājot līdztiesīgu pieeju visiem reģioniem;

5.2.2 piešķirt abiem Eiropas Komisijas piedāvātajiem specifiskajiem instrumentiem pietiekamus finanšu līdzekļus ar mērķi apmierināt visu visattālāko apvidu vajadzības un risināt šo reģionu problēmas;

5.2.3 netaupīt ne spēkus, ne piešķirtos līdzekļus darbības plāna "Kaimiņattiecības plašākā reģionā" īstenošanai praksē, efektīvi un saskaņoti koordinējot ES attīstības politiku, īpaši, Kotonū nolīgumā paredzēto, *MEDA (Vidusjūras dienvidu valstis un Tuvie Austrumi)* un *ALA (Latīņamerika un Āzija)* programmas, kā arī citas programmas un Kopienas pasākumus, kas iestājas par dažādu pasaules reģionu nākotni;

5.2.4 pirms gaidāmās banānu tirdzniecības kārtības maiņas Pasaules tirdzniecības organizācijā (PTO) saglabāt Kopienas ražotāju intereses, uzlabojot pašreizējo līdzsvaru tirgū, lai mazāk attīstīto valstu ražotāju piekļuvi Kopienas un pasaules tirgum saskaņotu ar nepieciešamību saglabāt Kopienas banānu ražotāju ienākumus un darba vietas. Lai nodrošinātu nākotni Kopienas banānu ražošanai, jānosaka piemēroti, pietiekami augsti ievadumtāri;

5.2.5 ņemt vērā PTO sarunu par vienota muitas tarifa ieviešanu galīgo rezultātu, lai vajadzības gadījumā varētu piedāvāt atbilstošus pasākumus, kas garantētu darbu un ienākumus Kopienas banānu ražotājiem. Pašmāju palīdzības sistēmas uzlabošanu varētu iekļaut šajos pasākumos;

5.2.6 veicot izmaiņas lauksaimniecības programmā *Posei*, nodrošināt to potenciāla pilnīgu izmantošanu. Līdz šim tas pilnībā netika izmantots galvenokārt pasākumu nesenās ieviešanas dēļ. Nākotnē vajadzēs ievērot noteiktos griestus un piešķirt pietiekamus finanšu līdzekļus programmās iekļauto mērķu sasniegšanai;

5.2.7 ievērot visattālāko apvidu specifiskās vajadzības attīstības politikas kontekstā. Proti, jāatceļ noteikumi, kas ierobežo vai liedz pieeju strukturālajai palīdzībai un kompensācijām, kas paredzētas lauksaimniekiem un lopkopjiem par pārmērīgi lielām ražošanas izmaksām. Jānosaka tāds maksājumu apjoms, lai tas atbilstu minēto reģionu vajadzībām. Kopienas palīdzība jāattiecinā arī uz papildu pasākumiem, īpaši sekojošās nozarēs: specifiskas ražošanas sistēmas — piemērotas mehanizācijas veicināšana — lauksaimniecības garantiju sistēmas, atbalsts apvienību dibināšanai un programmas cīņai pret kaitīgiem organismiem;

5.2.8 pieņemt jaunus, lauksaimniecības ražojumu konkurētspēju veicinošus pasākumus, piemēram, attiecībā uz tomātiem un citiem augļiem, augiem un ziediem. Tiem jāiztur tirgus konkurence ar līdzīgu produkciju no tādām valstīm kā Maroka, ar kuru ES ir noslēgusi asociācijas līgumus, vai tādām valstīm kā Āzijas, Karību un Klusā okeāna (ĀKK) valstis, kurām ir noteikta preferenču sistēma;

5.2.9 jāveic nepieciešamie pasākumi, lai gan nākošā Lauku attīstības fonda, gan nākošā Eiropas Zivsaimniecības fonda ietvaros visiem visattālākajiem apvidiem tiktu saglabāts pašreizējais fondu apjoms un palīdzības intensitāte;

5.2.10 nostiprināt Eiropas Sociālā fonda nozīmi visattālākajos apvidos, īpaši, lai samazinātu bezdarba līmeni; tas ir sevišķi augsts lielākajā šo reģionu daļā, un nodrošināt to, lai šo apvidu iedzīvotājiem būtu līdzvērtīgas iespējas ar citiem Savienības pilsoņiem;

5.2.11 atbalstīt ekonomisko un sociālo konsultatīvo padomju veidošanu vai vajadzības gadījumā nostiprināt esošās, lai efektīvāk izklāstītu ekonomiskajā un sociālajā jomā iesaistīto pušu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju viedokli;

5.2.12 pārskatīt priekšlikumus par valsts atbalstu, ņemot vērā Līguma projekta par Konstitūciju Eiropai saturu, kā arī turpināt un nostiprināt īpašu pieeju visattālākajiem apvidiem, veidojot valsts atbalsta politiku lauksaimniecības, zivsaimniecības, kā arī kravu pārvadājumu nozarēs;

5.2.13 izveidot piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu atbilstošu visattālāko apvidu iekļaušanu visos Kopienas transporta politikas instrumentos, kas ietekmē to attīstību, un Kopienas likumdošanā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām ņemt vērā šo apvidu īpašās iezīmes, nodrošināt kvalitātes un cenu atbilstību iedzīvotāju vajadzībām;

5.2.14 papildināt un uzlabot konkurences sistēmu jūras un gaisa transporta jomās, kas apkalpo visattālākos apvidus un īpai reģionus, kas cieš no "dubultas izolācijas";

5.2.15 piešķirt patiesu nozīmi Septītajā pētniecības un tehnoloģiju attīstības ietvarprogrammā minētajām īpašajām atsaucēm attiecībā uz visattālākajiem apvidiem, lai veicinātu to līdzdalību Kopienas pētniecības un tehnoloģijas attīstības iniciatīvās klimata pētniecības, vulkanoloģijas, okeanogrāfijas, bioloģiskās dažādības un dabas risku jomās;

5.2.16 ņemt vērā īpašo situāciju visattālākajos apvidos gāzes un elektroenerģijas iekšējā tirgus liberalizācijas procesā, lai "nesodītu" šajos apvidos dzīvojošos patērētājus ar neregulāru pakalpojumu piegādi, to kvalitāti un cenām; tas nozīmē — izmantot elastīgāku pieeju, nosakot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības;

5.2.17 nekavējoties veikt pasākumus, kas garantētu ilgtspējīgu visattālāko apvidu attīstību, īpaši attiecība uz ekoloģisko sistēmu daudzveidības aizsardzību, *Natura 2000* tīklu un atkritumu pārstrādi;

5.2.18 meklēt inovatīvus risinājumus, ieviešot visattālākajiem apvidiem piemērotus mehānismus un procedūras un tādējādi izvairoties no tā, ka minētie reģioni varētu nepieklūt Vienotā tirgus sniegtajām priekšrocībām, piemēram, risinot atjaunināmās enerģijas izmantošanu un pieeju platjoslas tīkliem;

5.2.19 garantēt arī turpmāku visattālāko apvidu nodokļu shēmu dažādību, jo tās ir būtisks instruments šo reģionu ekonomiskās attīstības veicināšanai;

5.2.20 plānot aktīvu visattālāko apvidu līdzdalību sarunās par ekonomiskās partnerības nolīgumu noslēgšanu ar ĀKK valstīm. Veicināt tāda mehānisma izveidi, kas nodrošinātu raitu un nepārtrauktu dialogu starp reģionālajām iestādēm un/vai nacionālajām iestādēm un reģionu organizācijām, ar kurām ES cenšas panākt vienošanos par ekonomiskās partnerības nolīgumiem ar mērķi nodrošināt to efektivitāti, papildināmību un lielāku saskaņotību.

Briselē, 2005. gada 13. jūlijā

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētāja
Anne-Marie SIGMUND

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par ostu pakalpojumu tirgus pieejamību

KOM(2004) 654 galīgā red. — 2004/0240 (COD)

(2005/C 294/06)

Eiropas Savienības Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 80. panta 2. punktu 2004. gada 2. decembrī nolēma lūgt Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par ostu pakalpojumu tirgus pieejamību

Transporta, enerģijas, infrastruktūras un informācijas sabiedrības specializētā nodaļa, kurai tika uzdots sagatavot Komitejas atzinumu šajā jautājumā, pieņēma atzinumu 2005. gada 19. maijā (ziņotājs: *RETUREAU* kgs).

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 419. plenārsesijā, kas notika 2005. gada 13. un 14. jūlijā (13. jūlija sēdē) ar 91 balsīm par, 49 balsīm pret un 17 atturoties ir pieņēmusi šādu atzinumu.

1. Ievads.

1.1. Pēc tam, kad 1997. gadā tika publicēta Zaļā grāmata par ostām un jūras transporta infrastruktūru, un Baltā grāmata par kopējo transporta politiku vēl atradās tapšanas stadijā, Komisija savā pirmajā Direktīvas par ostu pakalpojumu tirgus pieejamību projektā 2001. gadā vēlreiz atgādināja, ka ar "ostu paketi" saistītās pamattēmas ir šādas:

— jūras transporta integrācija Eiropas transporta tīklā;

— ostu pakalpojumu pieejamības regulējums;

— valsts finansējums jūras ostām un ostu infrastruktūrai.

1.2. Ar "ostu paketi" saistītās pamattēmas cita starpā tika plaši izklāstītas direktīvas par tirgus pieejamības otro pamattēmu pirmā projekta ievadā⁽¹⁾, bet direktīvu noraidīja Parlamentā trešajā lasījumā.

1.3. Komisija, izmantojot savas kā vienīgās institūcijas, kam ir piešķirtas tiesības ierosināt likumdošanas aktu pieņemšanu, prerogatīvu, atgriezās pie minētā jautājuma ar jaunu priekšlikumu direktīvai⁽²⁾ par ostu pakalpojumu tirgus pieejamību, uzskatot, ka tai, pamatojoties uz EKL, ir tiesības un pienākums ierosināt regulējumu šajā jomā.

1.4. Komisija jau pašā sākumā uzsver, ka pieeja, principi un mērķi, kas tika noteikti tās pirmajā paziņojumā 2001. gadā, paliek nemainīgi, taču daži no ierosinajiem grozījumiem ir ņemti vērā, jo tie uzlabo pirmo priekšlikumu.

⁽¹⁾ KOM(2001) 35 galīgā red..

⁽²⁾ KOM(2004) 654 galīgā red., 2004. gada 13. oktobrī.